

**Toimetuse ja talituse:**

Wiljandis, Sosfi tn. nr. 31.  
Arvatud kella 9 homm. —  
kella 5 õhtul. Lehe ilmutise  
päemadel talit. arvat. k. 9 õ.

**Posti aadr**

Toimetuse  
nr. 25. W  
telef. nr. 14

**J. Kool.**

taja: S. Soots. Väljaandja:  
Kirjastus o.-ü. „Oma Maa“

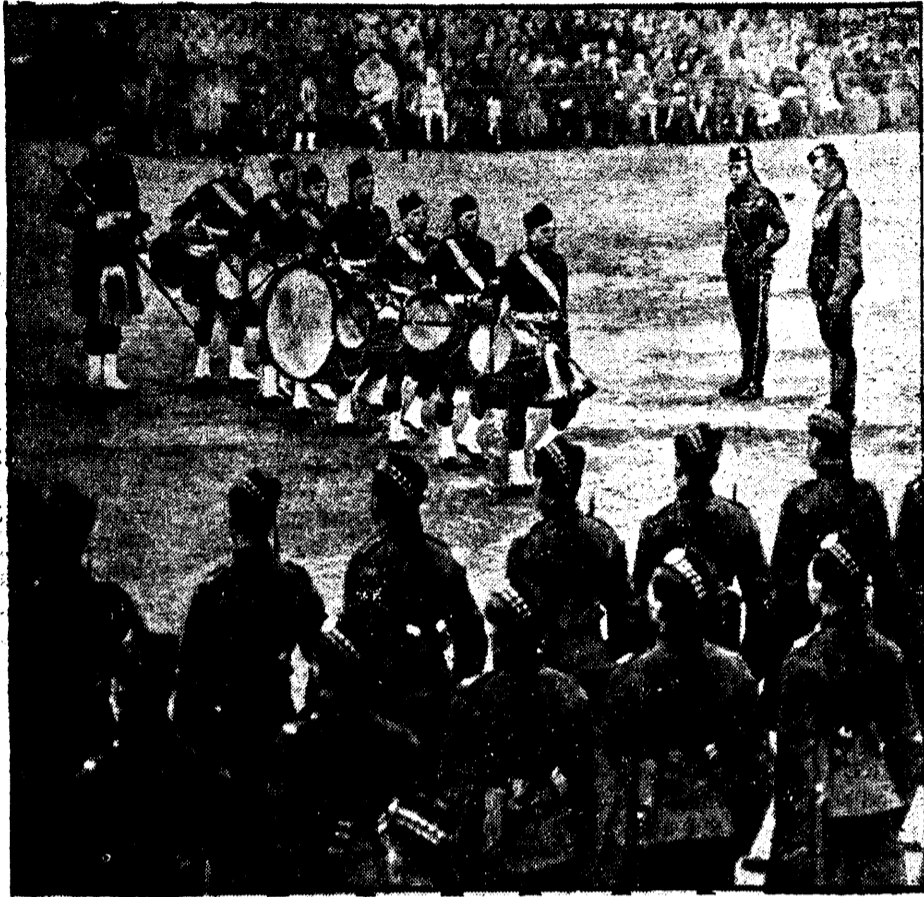
Tallinna Keskrakenduse  
Wahaduse pst. 4,  
Tallinn



**SAKALAMAA HÄÄLEKANDJA**

**Tellimise hind:**

1 kuu peale — fr. 60 jenti  
2 " " 1 " 20 "  
3 " " 1 " 60 "  
6 " " 3 " — "  
12 " " 5 " 90 "  
Wäljamaale poole kallim.  
Tellimise hind „Põllumajandusega“ 6 kuud 4 fr. 25 jenti  
ja 12 kuud 8 fr. 30 jenti.  
Kuulutuste hind: kuulutuse  
kiljel 3 j. mm., eesotsas ja  
tekstis 6 j., tekstikirjaga 8 j.



Meie pildil Shoti trummide päralejõudmine Inglismaale. Teatavasti andis Sakfamaa need trummid, mis ilma-  
sõja ajal langeb sõjasaagiks, niid shotlastele tagasi.

**Kaitseliit ja kindral Larka.**

Ka „uues, teises“ wabariigis peaks antama au tööle.

Wiimastel päemadel wabrid ei pörta tagasi enam ka kõige häbematumate walede ees, kui aga ainult on tarwis ülistada oma presidendikandidaati Larkat ja mustata teisi. Kui laugele jellistes mustamistes juba on jõutud, jeda teab wiist igauks. Samuti tunnawad oluforda kõik need, kes wõtsid oja wabadusjõhast, jinnkohal olgu aga toodud tõelolude jalulejadamiseks wäljawõte Eesti kaitseliidu pöwandaaluse juhatusel laekahoidja A. Pacheli seletusest Larka „päratuurierte“ teenete kohta neil segastel aegadel:

„Dr. Pitka läks forda koguda jalka kaitseliitlast, juuremalt ojalst kooliõpilastest. Selle jalg Tallinnast lahtumise ajaks palus J. Pitka hr. Larkat tulla kaitseliidu staapi, et lahtujatele tõelist seijuforda seletada ja neid waimustada. Lahtujatele ütles aga hr. Larka, et „ega midagi tõsi jarta ei ole, on waja ainult minna, et Narwa elanikke julgustada, nende meeleolu tõsta, demonstratsiooni teha, et Narwa inimesed teaksid, et neid ikka meeles peetakse“. Selle

kõne järele ütles J. Pitka weel A. Larkale intesitades: „Mis te nüüd niimisi?“ Aga A. Larka tegi, et ruttu ära kadus. Meeleolu loomiseks palgati meel kaaja tuletõrje orkester ja järgmisel päemal oli see jalt juba Narwa taga enamlaste tule all ja kaotas oma elu nii mõnigi noorute.

Minumaks korapidajaks kogu maal oli kaitseliit. Ülhel päemal andis aga sõjaminister Larka käsu, et kõik Eesti polkude ohwitserid peawad Tallinna koguma. Kuna juur oja ohwitseridest kohtade peal kaitseliidu korraldajad olid, lõhuti sellele käsu läbi kaitseliidu wõrk. Tallinnas aga ei leitud ohwitseridele muud tegewust, kui ajutise walitsuse ruumides wõhil käia.

A. Larka elas okupatsiooni walitsuse ajal päraht Eesti diwiji laialisaatmift Soomes ja ilmus jia okupatsiooni wägede lahtumisel. Selleaegsel kaitseliidu pöwandaalusel juhatusel ei olnud mingisuguseid sidemeid ega kokkupuutumist hr. A. Larkaga.“

**Põllumeeste wõlgasid.**

1.421.000 kr. ulatuses ümber laenustatud.

Braegu tuleb Maapanga põllupidajailt jisse ümberlaenustamise palweid weel 5—6 päewas. Enne oli see arv kuni 30. Sellewastu juureneb aga wäljaantamata laenude arv. Senini on lõplikult otjastatud 651 ümberlaenustamise joowiamaldust 1.421.000 fr. juuruse jummaga. Neist 651-st on 205-le antud laen wälja, j. t. nende wõlajaldayad on saanud kätte ümberlaenustamise pantlehed ja talupidajad on muutunud

Maapanga wõlgnitaks. See kaheldamatult on põllupidajale juureks tergenduseks. Jgapäewaga juureneb antawate laenude arv.

Ülde on Maapangale jeni tulnud jisse 6363 ümberlaenustamise joomiamaldust. Wõlgade üldjuma jelle arwu juures on 14,3 milj. krooni. Läbi on maadatud 2470 ja rahuldamisele määratud 1696. Keskmise wõlg talundi kohta on 2300 krooni.

**Murdwarga poollämbumine korstnas.**

Sakfas, Kõnigshüttes tabati ühes juuremas kurbamajas kaks murdwaraht ühel ööl. Kolmas peitis end korstnasse, kuit politsei ta leidis meelemärtujett alles järgmisel päemal. Ta juudeti waeu weel äratada ellu.

**„Tontmajas“ „kummitab“.**

Tallinnas, Belgulinna nimetatatje Seina tän. 4 asumat maja õigusega „ton-tide-majaks“, kuna jään junnib jalapärasteid asju. Alles mõõdunud pühapäewa ööl toimus jään kaks jalapärast kallalitungi — üks kelbris, teine eeskojas. Politsei juurdleb sündmuft.

**Ühe kuuluse surm.**

Berliinis suri tuntumaid jalka kirjaniikke ja bibliofiile Feodor von Zobelitz, kelle romaaniidest saawutanud juurt menu eriti „Derwendaw mürt“ ja „Teine jügupool“.

**1000 Sakfa juuti.**

Udijä-Ubabast tulew teade kinnitab, et Abesjinnia walitus on awaldamud nõusoleku ajada Abesjinniasse elama 1000 Sakfa juudid. Berliinist on sõitnud esindaja kohale asjaoludega tutwuma.

**Wene saadik Eestis.**

Uus Wene saadik Eestis, Aleksander Mihhailowitj Ustinow, saabus Tallinna. Neil päemil ta esitab wolitujed riigiwaneemale.

**Saareneiu külmus.**

Saaremaal, kolme kilomeetri kaugusel Undawa külast leiti juunult 24-a. Kõjalie Mäeots. Neiu oli käinud metjas korjamas käbijid, ilma halwenedes wäsinud ja külmanud surruks.

**Hiigeltunnel Wirumaale?**

Ühenduses Londoni juurfirma „New-Consolidated Gold Fields Ltd“ õliwabriku tegemise juurendamisega on kerkinud üles kanali ehitamine õlide ja bensiini transporeerimiseks randa. Ühtlasi juhiks see ka wee kaewandustest.

Kuudas kõige otstarbekohajem oleks wett kaewanduse wajooniit kõwaldada ja õliid mereranda juhtida, jelleks tehti Inglise õlikaewanduse juhatusel poolt ettepanek mäeinjener D. Wuhtile kawa kottujadamiseks. Kuid on mäeinjener D. Wuhti poolt walmistatud projekt. Selle projekti järgi on ette nähtud, et põlewkimikaewanduse wajooniit weefõwaldamine on kõige otstarbekohajem ja jaskulikum tunneli läbi, mis juundub merre.

Tunneli pikkus oleks 9,5 km ja jee läheks maksma 3.550.000 fr. Töö kestaks 7—10 aastat.

**Lenini balsameerimise meetod.**

Mõul-Wene profesjorile Worobjewile ja Sbarskile, kes balsameerisid Lenini laiba, annetati Lenini orden. Profesjorid ütlevad, et jee on olnud raste ülesanne, jett ajaloo pole olnud enne juhtumit, kus laip oleks jällinud nii kawa. Töö teinud neli kuud, kuid Lenini laip jällib nüüd aastakümneid muutmata. Spetlased lubawad oma balsameerimise meetodi awaldata maailmale.

**Liiklemiswaatlus Tallinnas.**

Needel korraldatatje Tallinnas 24-tunniline ülekinnaline liiklemiswaatlus ja turuolu uurimine. Andmed lähewad koguteos „Tallinna“ jawks. Sellist põhjalikku liiklemiswaatlust pole Eestis maarem toimunud. Koguteose „Tallinn“ annab wälja E. Kirjanduse jeltji kodu-uurimise toimekond.

**Eesti suurpetturi seiklused.**

Wiljandlastele tuntud John Lepp laias maailmas.

**Toodi tapiga Tallinna.**

Neil päemil jaadeti Soomest tapiga Tallinna teistwarglaste 25-a. John Lepp, kes Soomes tabatud walepassiga elamise päraht. Lepp on pärit Pärnumaalt, kuid wiljandlastele jiiisti hästi tuntud tegelinski, kes omal ajal jinn toimetas üht hingusele läinud lehejaba ja organiseeris kommunistliku wäringuga „kultuurtahteliste koondust“. Sel ajal tegutses ta poliitiliste organisaatsioonide agitatorina, olles forb jots, forb kommunist. Siis jirdus ajatirjanduse põllule, kuid pidi jsealt jtandaalide päraht jälle lahkuma.

Nüüd jirdus John Lepp juba wälismaile, kõige esiteks Leedusse, kus esines eesti ajatirjanikuna ja laji enese auks korraldada juure balli. Peituse awalitaks tulles putkas pois Sakfamaale ja

warsti oli ta jseal kommunistlikus N.-Wene sõprusliidus sekretär, jaades õige tüfedit palka. Käis sõprusliidu tulul jtaalias õppereisil tuwunemas jashiftlise liikumiseega. Jtaalias õppis ta jelleks itaalia keele ja jsealt forb tagasi minnes Sakfamaale esines juba itaalia-pärajel nime — Giovanni Flamo — nime all.

Giovanni Flamona kutjuti ta N.-Wenejse pidama loenguid, mida Lepp ka tegi. Seäl puutus ta aga eestlaste filmi, kes teda tundsid ja jiss jaadeti Lepp N.-Wenejst wälja, ühtlasi teatati loost Sakfamaale. Warsti nähti Leppa teeremat Rootsis, kus peab esperantokeele loenguid ja kui jseal ka jalgealune muutus tuliseks, kadus Soome ning lõpuks kodumaale potri.

**Rahwuswaheline wargajacht Wõrumaal.**

Lätlasele Eestis käsilased.

Politsei jai jällile juuremale wargajõugule Wõrumaal, millise tegewus toimuud ühtaegu Eestis ja Lätis. Wargajõugu juhiks õjutus Lätis „waraste kuningas“ nime all tuntud Rudolf Bluts. Eestlastest olid jõugus „juuremad mehed“ Paul Kellis, Aug. Kalkopp ja per-pojad Kuelased.

See jõuk korraldas kauemat aega Eestis ja Lätis murdwargust, millistele ei jaadud jällile. Eestis oli Laitäna-

Rogosi wald tõsijelt ärewil. Jõut tuli awalitaks Wabelkopa purjuspää ja lobi-jemise tõttu. Ta ütles kaupluses, kuit äsja warastatud üle 800 fr., et wõiks ju asjasse tuua jalgust, kui hästi maksetakse. Ta joodeti purju ja arretereeriti jiss. Mees tunnistas jliid üles ja teatas ka teiste asjaosaliste nimes. Lätis arretereeriti „waraste kuningas“, ta kaaslasjed-lätlased arretereeritakse niipea kui nad kõik jelaunud.

**Maailmalinn jääkaisuatuses.**

New-Yorgis tõusis külm 26 kraadile. Seni on teada ligi 40 surmajuhumit. Sellele lisandub hull surnuid ühendriigest. New-Yorgi jadam on külmanud kinni. Laewad kullaga ei pääse jadamasse.

**Paanika rahwusooperis.**

Läti rahwusooperis anti etenduse ajal wale tulekahjuhäire. Lawal on automaatsed tulekahju häiresignaalid, mis mingil põhjusel tegewusse astujid. Automaatselt langes kawa ette raudne eesriie. Tuletõrje deppooft wuras meeskond autopritšidega ooprimaja ette. Publik is-tus tegewõimetult ja nõutult.

**Kõmulehe ohwer.**

Eelmises lehes teatatakse tuntud Läti helikunstinu Liia Klawin-Osolinschi enefetapust. Nagu nüüd jalgunud, on selleks annud põhjust kõmulehe „Mistulij“ (Kulisjide taga) mustaw kirjutis. See lehele on ujutanud juba aastaid kunstnike eraelu mitmesuguse saastaga. Et wõinud wahetele ei astunud ja et jee mustamine nõudis ohwriks andeta kunstniku, maksid kätte kunstnikud ise. Nad lätsid toimetuse ja nõudsid kottujamist peatoimetajaga, et jeda aga polnud kohal, hakkasid nad mürgeldama, purustades aknaid jne. Siljem nad lätsid rahulikult politseisse.

# Werine kodufõda Austrias.

Sõjawägi kahurite ja kuulipildujatega ründab linnu ja maju.

## Kas walitus jääb seisuforra peremeheks?

Austrias on rahutused omanud kodu- sõja ilmet. Rahutuste põhjused pole selgelt nähtavad, kuid peab ustuma, et tegemist on samajuguse rahwaliikumisega, nagu see terkinud eile paljusis mais, pugebes „isamaalikkuse“ masti taha.

12. stp. kuulutati illem-Austrias ja Wiinis wälja piiramis-seisuford. Ükski ajaleht ei ilmu, koosolekul on teelatud. Sotsialistid riindasid politseid ja heimwehri, kuid nad löödi tagasi. Donau mõlemal kaldal pommitati sotsialiste isegi kahureist. Austria sotsialistide wõimu sümbol, Wiini raetoda, okupeeriti walitjusewägedelt. Suht sotsialiste wan- gistati. Wiin farnaneb sõjalaangriie. Täna wail liiguvad politseiwäed, paljud täna wail on juletud okstraadiga. Na Linzis kehtisid wõitlused. Arewus on haarmas loqu maad.

Walitus suutis õhtuks jääda ometi seisuforra peremeheks. Sotsialistid era- lund saadeti laiali. Paljudesse linna- desse saadeti abiwägeid, kus seisuford ähwardus muutuda õhtlikuks.

Wõitlused Wiinis jätkusid ka 13. stp. Politsei laji õhtu tolm hoonet. Kell 8 hommikul awati lõwendatud tuli kahest

haubitst ja kahest wäiksemast kahurist ja miinipildujast. Selle tulemusel oli, et politseil õnnestus okupeerida tööstiste peakterit Ottakringi rajoonis. Teistes linnaosades aga puhkesid uued rahutused. Odi sunnitud tooma wõitlusesse isegi joomusautod. Linzis algas wõitlus uuesti. Tiroomis kuulutati wälja piira- mis-seisuford.

Arwatakse, et ühe päewa surmate arm tõuseb üle 100, haawatuid on tuhan- deid.

Brucki linn Wuri ääres wallutati walitjuse wägedelt, kuid need sunniti õõsel uuesti lahutama linnast. Hommituks oli linn siiski uuesti walitjusewägede käes. Wõitlusesse toodud kahurite arm on suur. Sotsialistide tõhtsamatel juhtidel Otto Baueril ja Deutschiil olewat õnnestunud põgeneda Tshhehholowakkiasse.

Wiimajena Wiinist saadud teade ju- tustab, et wõitlused mitmes linnas on jätkunud ka 14. stp. Floridborzis on õõ olnud enam-wähem waifne. Juba wara- hommikul on aga kohtunud majade alt keldreist pommiplahwatuji. Kell 8 hom- mitul on hakanud tõstma ühkiuid kahuri- paute, mille jetta tõlanud püsside raginat.

Arwatakse, et sotsialistidel on sääl wõit- lemas umbes 3000 meest.

Linzis on wõitlused kestnud loqu 13. ja 14. stp. wahelise õõ. Sotsialistide poolt on saanud surma 100 ja walitjuse wägede poolt 30 inimese ümber.

Ametlik teade kinnitab, et praegu walitus on seisuforra peremees. Wiini fidalinnas täna wail on liikumine muu- tunud enam-wähem normaalseks. Siiski ei eita ta ametlik teade, et walitjuse wä- gedel on ees weel suuri raskusi, kuni saawatatud täielik wõit maal ja loodud uuesti rahu.



Dollfus Austria liidufantsler.

## Prantsuse-Eesti teadus.

Intellektuaalsed sidemed teadustesse.

1930. a. moodustati Pariisis Prant- suse haridusministeeriumi kaitse all ko- mittee, milline seadis omale ülesandeks intellektuaalsete sidemete loomise prant- suse ja teiste maade teadlaste wabel. Abinõuks siin on tutvustamine tõlgete laudu wälismaa teadlasi prantsuse tead- laste töõdega ja ümberpöördult. Komitee 17 osakonnast asub üks ka Gestis, milline saanud komiteelt 6-teabliku raamatut tõlkimiseks. Honorari ja kirjastamise kuludest osa kannawad prantslased, raa- matud kirjastatakse Gestis. Praegu on tõlkimiseks: Emil Boel — „L'Espaace et le Temps“ (Ruum ja Aeg), Emile Boutroux — „Science et Culture“ (Tea-

das ja Kultuur), Joubin — „Les Méta- morphoses des Animaux marins“ (Mere loomade metamorfoosid), Henry de Cha- telier — „La Formation des Glacés“ (Glacide formatioon), Emilie Picard — „Un coup d'oeil sur l'Histoire des Scien- ces et des Théories physiques“ (Teaduste ajaloo ja füüsika teooriate ülevaade) ja Henri Poincaré — „La Science et l'Hypothèse“ (Teadus ja hüpotees). Osa tõlkeid ilmub trükitis loodetawasti juba käesolewal sügisel.

Ka meie teadlaste töõde prantsuse keelde tõlkimiseks on jamma astunud.

Loodetawasti hinna määramisel taot- letakse olla mõistlik ja armeštam.

## Jõusöötade tarwitamine tõuseb.

Palju ostetakse Wene nisukliisid. Loomatoidust nappus.

Käesolewal talwel on märgata ha- ruldast juurt nõudmist jõusöötade järele. Mõneski maakonnas on juba praegu loo- matoidust nappus ja kewade poole äh- wardab loomatoidu kriis weelgi süwe- neda. Sellest tingituna ostetakse toro- toidule rohkesti lijakõ joutoite. Tallinna juurärde kaudu on müüdnud üle 1000 tonni wälismaa joutoite, nende hulgas wähemalt pool kwantumist N. Wene ni- sulkliisid. Teine osa koosneb soijatani- gudest, päewalille- ja kookustkookideist. Linajeennekoote saadakse kodumaalt.

Abjas on linajeennekoofide kilo hinnaks 11 jenti, teistes linnades on hind meo- kulude tõttu miidugi kõrgem. Tallinnas on jõusöötade wäikemüügihinnad järg- miised: soijatanguid 12,5 jnt. kg., niiju- ktiid 8—8,5 jenti, ruffitkiid 7,5 jnt. ja kaerad 11,5 jnt.

Et jõusöötade tarwitamine jõõtühitu ja walgu sildawuse poolest teramiljaga wõrreldes tuleb odawam, siis on mõnel juhul kasulikum wili maja müüa ja sel- le raha eest ajemele osta joutoite.

## Rollitaw wäawlisurm merel.

Tallinna sadamasse sõitis sisse Poola aurik, milline tuli Danzigist. Aurik nõudis arstiabi, kuna enamikul ta mees- konna liikmeil oli rasked wäawli põle- tushaawu. Selgus, et laewal oli muu hulgas 135 suurt pudelit wäawelhapet, mille ta pidi tooma Tallinna. Teel laew aga oli sattunud tormi kätte, pudelid pu- rumenud ja põletaw wedelik woolanud laewale. Õnneks elutardetawaid haamu siiski ei ole.

## Sahtis end lasta õhtu.

Haapalus Kalda priesteel juhtus omapärane lugu August A.-ga. Mees läinud maja pööningule ja warsti pääle selle kohtunud säält rewolwripaugud. Kuna A. enne seda ähwardanud end lasta maha, siis arwatudki nüüd seda. Waa- tama minnes leitud mees tõepoolest lamamas. Siis aga selgunud, et tal ei ole wiga midagi. On waid purjus ja jellijena ta siis tahtnud end lasta pau- padrunitega õhtu. Loomikult sellest ei tulnud midagi wälja.

## Töötute kõwerjoon pealinnas.

Tallinna töõbõrs on tegutsenud 15 aastat. Wende aastate jooksul on pea- linnas töõbõrsil registreeritud järgmiiselt: 1919. a. — 17.261, järgmiisel aastal lan- ges see arm 10.000 wõrra. Sealt edasi kestis langus kuni 1923. aastani, mil töõhuid registreeriti ainult 2729. Siis algas uus tõus ja 1932. aastal tõusis töõtute arm järjult 6000 wõrra, ulatu- des 15.924-ni. Läänud aastal suurenes jee 16.255 peale.

## Walitjuse wõlg wähenenud.

Gesti panga aruandest selgub, et wa- litjuse wõlg pangale on wähenenud 1,5 miljoni fr. wõrra. Wõla tajumine on jäänud riigikasja tuludest, mida wõl- maldas maksude suurem laekumine.

## Korstnapühitja kultus alla.

Selline õnnetus juhtus Tallinnas Joann Käyuga. Ta seisuford on tõjine, kuna õnnetul rasked jeesmiised wigastu- sed, jamuti wigastused peas.

## Plahwatus kirikuõuel.

Marjeille'i eeslinnas plahwatas dü- namiidipadrui ühe kiriku jisejätigul. Kannatada said lähedased majad, kirikul purunesid aknad.

## Saksa kogudustelt õigused.

Wastawate dekreetidega. Saksa piis- top Müller on muutnud end ainjaks au- toriteediks ewang. luteriõu kirikus. Prei- si kõrgema kirikunõukogu presidendi koht on koostatud, koguduselt on mõetud sajan- dite õigus omale walida ise õpetajat.

## Toimelusele saadetud kirjad.

„Dma Maa“ toimetusjelle. Teie lugupeetud lehe nr. 16 ilmunud kirjutije „Wõimutitid“ Uue-Wõidus“ sel- gitujeks palun lubada ruumi järgnewa- tele ridadele:

Ragu kirjutijest näha, on wiimajel wallawolikogu koosolekul 2. weebr. j. a. wallawaneim J. Ott efinenud etekandega seisuforra „Saarepeedi riindel“, mis algusest lõpuni wale ja wäljamõeldis, mille tagasi tõrjumiseks minul aga puu- dus wõimalus efineda ühkiuasjaliste was- tuwäidetege jamal koosolekul.

Et J. Ott wiimajel ajal korduwalt on katjend teinud koolimajas ennast maks- ma panna koolijuhatajana ja pereme- hena, mida ma miidugi ei wõi lubada, siis jama õngi nähtawasti põhjustanud tema järjekerdse rünnaku.

Uue-Wõidus, 9. weebr. 1934. a.

Suurima luguwidamitega

J. A. L. A. M.

Saarepeedi alat. juhataja.

## Eestlane stratosfääris.

Feodosenko järeltulijaks eestlane Birnbaum?

Wenemaal on teinud õhuasjanduse alal juuri edusamme eestlane Ernst Birn- baum. Mõõdnud aastal tegi ta sama- suguse stratosfäärilennu katje Moskwa lähedal nagu Feodosenko, tõustes 19 km kõrgusele. Ta saawutas mõndagi ja stra- tosfäärilend temal õnnestus. Feodosenko, kes püüdis miid saaputada juuremat re- fordit, pidi jeda lunastama oma eluga.

Feodosenko surmaga on Birnbaum tõusnud Wene filmapaistwamaks stra- tosfäärilenduriks ja õhuolude uurijaks. Peetakse wõimalikult, et temaist stratos- fäärilendude alal edaspidi kuulduw meel palju, et ta saab Feodosenko järeltuli- jaks. Birnbaumil pole hulljulguist ju- gugi wähem kui oli jeda Feodosenkol.

## Eesti-Läti liit süwendamisele.

Milline on selles asjas Eesti seisukoht ja lawa.

Neil päewil anti Lätile üle eistalge lawa Eesti-Läti liidu laiendamiseks ja jändamiseks. Selle on tõõtanud wäl- ja Eesti wälisministeerium ja — õieti juba kolmanda jellijena.

Kawas on määratud kindlaks juhud, mil Eesti ja Läti wälisministrid peawad tulema koftu ühiste seisukohtade jisseeri- miseks, jamuti järjefindlad wälisminis- trite nõupidamised teatud seisukohtade mõtmiseks. Ühelajal jellega on kawat- sujel ja loomisel nimetatud lawa järele

Eesti-Läti wäheline sekretariaat, majau- duslik- ja 2-juriidiline komisjon.

Ei ole praegu weel teada, kuidas juht- uwad lepingule lätlased, kuna pole lawa weel arutatud ühijelt. Teatawasti jõi- dab aga juba lähemal ajal wälisminis- ter J. Seljamaa Riiga, kus siis lawa asjus wõetakse kindlamad ja täielikumad seisukohad. Pääliislaudjel waatlemisel aga on selge, et lawast tohtis loota kaju mõlemale poolele, nii Gestile kui ka Lätile.

## Warga saladuslik surm.

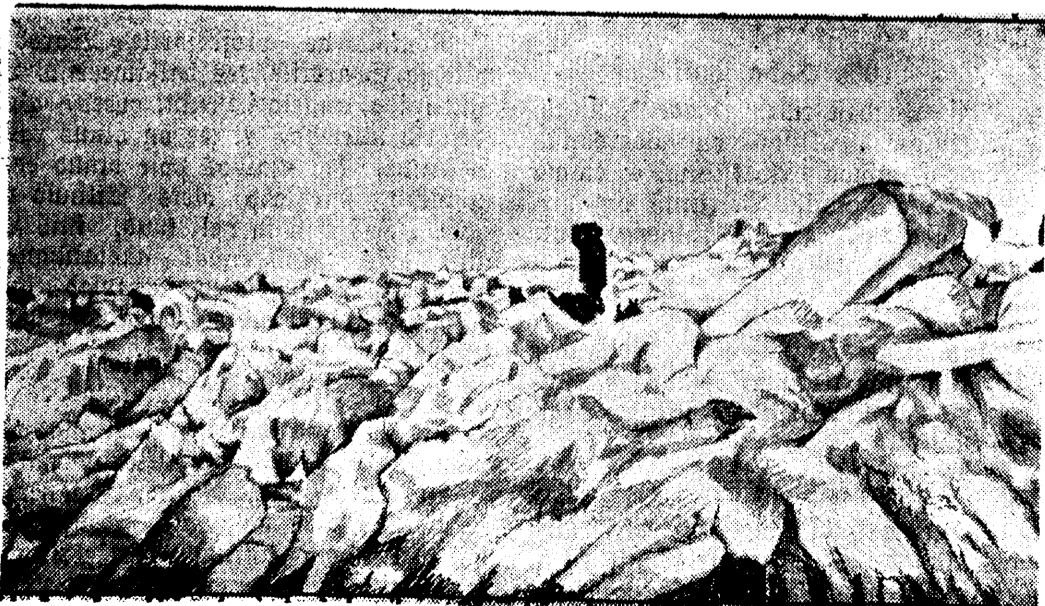
Katwerekst tuleb teade, et sääl on juh- tunud saladuslik surmajuhutum. Nimelt on Arnold Nõukas ja ta sugulane K. Tamm koos läinud Udritu metsa puu- wargile. Nõit on läinud hästi, isegi haawapadud on olnud juba reel, kuid siis selgunud Tammele, et Nõukas ei tule ega tule metsast. Minnes teda õfjima leidis Tamm ta lamamas mõnetimne meetri kaugusel reest — surmuna. Saa- wapatud tulid jätta metsa ja Tamm tea- tas looft politseile. Laiba järelewaatujel selgus, et pääs oli tugewa löõgi jälgi. Juurdlus peab selgitama, kas tegemist on luktumisel saadud wigastustega wõi tal- lalatumisga.

## Laewade müügi uurimine.

Riigikogu antektomisjoni koosolek teisipäewal jäi ära, kuna materjalidega ei olnud weel niitangel. Uus koosolek pee- tatke kas neljapäewal wõi reedel, mil antektomisjon wõtub kindla seisukoha. Riigikogusse lähew aji kas käesolewa nä- dala wiimastel päewadel wõi tulewa nädala alul.

## Varandused jaotamisel.

Põllutõõminisjtri korraldusel selgita- takse likwideeritawate maawalitjuse waranduste edaspidiit jaatuft. Teata- wasti on maawalitjuse kajuujes hull maid, kuhu kawatus oli ajutada põllu- töõkoole. Samuti arutatakse loomalkii- nitu e. koolide jne. jaatuft.



Jäämerele kuhjunud jäätuhjad.

# Nii talitawad kultuurinimesed.

Natuke suurteft meesteft ja wirilateft waimufestest.

Kogu Eesti elab praegu oma tähtsamate poegade sünnipäewade ajastus. Esmaspäewal pühitsetes kindral Laidoner oma 50-dat sünnipäewa ja ijeiseiswuse päewal 24. weebruaril on riigivanema K. Pätsi 60-aasta sünnipäew. See on kummaline kokkujutamine, mida, nagu planeetide kokkujuttumise taewawõlmal, võib waadelda ainult väga harwa. Asi on juba eraforalisem, et mõlemad juubilarid ühtlasi ka tahawad riigivanema walimistel esineda mõistelewate kandidaatidena.

Kodanikkudel oli võimalus tas iiflikult või siis raadiokaudu kuulata ühte sünnipäewa aktust. Oldi juba enne aktust väga hummitatud sellest, kuidas mõistelewad kandidaadid pidulikkudel siilmapilikkudel üksteisele suhtuwa. Kas juured mehed jääwad suurteks meesteks. Müüd on jee rahwal teada.

Riigivanem K. Päts ilmus kindral Laidoneri aktusele ja pidas oma mõistelewale südamliku kõne. Ta rõhutas kindral Laidoneri teeneid meie ijeiseiswuse jaawutamisel. Warsti jelle järele ruttas kõnetooli juubilar ije ja kõneles samase südamlikkusega, tähendades, et ta ei oleks sõjawäega juutnud midagi korda jaata, kui mitte ajutise walitsuse juhiks ei oleks olnud niifugune andelas, tegu-

wõimas ja rahwapolit armastatud ning austatud isik, kui jeda oli praegune riigivanem Konstantin Päts.

Kuuldes nähes neid kõnesid mõistid kodanikud heameelele konstateerida: nii talitawad kultuurinimesed. Oleme tõesti jõudnud lähemale Lääne-Euroopale. Meie tahe suure mehe wastastikune esinemine oli rahwale meeldim ja arusaadaw. Kultuurriigis on igal ajal oma kindel koht ja keegi ei mõtlegi hakata poliitikat toppima jinnna, kuhu ta ei jobi, Ujume, et käesolewal torral ütaksi K. Pätsi kandidatuuri pooldaja ei hakka Laidoneri pooldama jellepärast, et ta Päts Laidoneri allatriiputas. Teiselt poolt on samuti selge, et ütaksi Laidoneri poolehoidja ära ei jookse jellepärast, et kindral Laidoner esile tõi K. Pätsi juuri riigimehelikke teeneid.

Rahwa keskel tekitas aga teatud määrat mõdrastust, kui kuuldi-nähti, et kolmas riigivanema kandidaat kindral Varka, jeda ka esitatakse suuremehena, ei olnud heats arwanud tulla Laidoneri aktusele. Wähemalt ei ole kuulda olnud, et ta seal oleks sõna wõtnud ja juubilarit terwitanud. Kas pesitjes tema hinges kuri kahtlus, et kui lähed terwitama, wiimati weel kaotab mõne häälekeste? Ja jellepärast wiist talitas ta teist. Sel

ajal kui teised kaastodanikud pidajid juubeliaktust, mõis kolmanda riigivanema kandidaadi poolehoidjaid kõitjal näha mustamas ja mahategemas teisi riigivanema kandidaate. Kas tuleb jeda lugeda „terwitamifets“ juubelpäewal. Kui nii, siis on jee omapärane terwitamine, mis ei ole pärandatud läänest waid tõenäolijelt idast. Selline „terwitamine“ annab tunnistust wirilast waimust, milline ei osta tõusta kõrgemale poliitiliste sõnnitukoormate juurest?

Jgapäewane jurelik esitab oma juurtele kaastodanikkudele, oma juhtidele, palju nõudmisi. Ta nõuab, et nad oleks targad, aujad ja teguwõimjad, kuid itjaks kõigile sellele nõuab ta tingimata, et juured mehed oleks ka hingeli juuremeesjed. Suurt meest ei jaa olla ilma juure hingeta.

Jgapäewane jurelik.



Borshilow,

Nõutogude Wene sõjatõmisjar. Pidas hiljuti partei kongressil suure kõne, milles kirjeldas jaapanlaste tallaletungi hõdaõhtu. See kõne awaldas suurt tähelepänu ka välismaal.

## Koguteos K. Pätsist.

Sisaldab 72 artiklit ja 126 pilti.

Käesolewal nädalal ilmus trükit koguteos K. Pätsist, pühendatud meie suurimale riigimehele tema 60 aasta sünnipäewaks. Koamatu suurus on 450 lehekülge ja sisaldab 72 artiklit ning 126 pilti. Koguteos tõotab kujuneda tõsiselt suurteofets, mille lewitust kindlustab juba ta odaw hindki.

Itijituid artikleid wõandates selgub, et roamat annab tõlke südamusjst ja olutorriist, millest meie nooremal põlwel pole

mälestust jee millise ajajärgu raskustist paremal juhuil waid hämar aime. Selles osas roamat õjutub tannuäärjeks itjaks me ajaloole, jst ta aine pole individuaalijst, waid täis rahmuslusi.

Siiratud runn ei luba kirjutiste loetelu. Waewalt selleks aga ongi tarmidust, kuma koguteose omandab igailis, kellel jee mõimalik emme trüki läbimüümist.

—:|:—

## Onnitlusi Laidonerile.

Austus tasumas tänuwõlga.

Laidoneri sünnipäewa hommil juubilarit kodus algas waikset. Kell 10 aga juba muutus pilt. Jlmusid välisminister Seljamaa koos abi ja S. Lareteiga. Direktor K. Möllerjon, A. Jürman ja A. Tupits, kindral Koosa, kol. Maibe, kindral J. Soots koos mie Wiljandi linna, maafonna ja kaitsejõudu esindajaga ja palju, palju teisi. Jlmus ka Wiimist talu teenijastonna esindajaid.

Saabus terwitust ja õnnitlusti kodu ja välismaalt, toodi palju linte. Kui jaabus post selgus, et jee sisaldas jadafid õnnitlustirju, telegramme jne. jne.

Rõõmsaks hetkels sünnipäewalapselle oli ema saabumine, kellel poeg käis jaamas mastas esmaspäewa hommikul. Ule maa kõitjal kogunes aktustele suur rahwamurd.

## Koguduse kohus Aareandile.

Aareandi lahkugu nädala jook sul.

Esmaspäewal peeti Hiin-Käärda koguduse peatoosoletust, kus tulid arutusele Läänemaa abipraosti wabside „wäitseri“ Boris Aareandi-Wilimani loob seoses „Astoria“ wägistamislooga. Koosolekust wõttis osa üle 200 inimese.

Esmajoones heideti Aareandile ette waletamisi kirikufantslusi, millele järgnes ta jämeduste arutamine õpetajanna. Siisaks muule selgus, et ta pole arnud ebasi kirikufantsat ega armulaualiste illestirjutuse rahafid. Üleandmata on ifegi peretonnafeiwametnikuma saadud rahad. Aareandi, kuigi kogudusel sekretär olemas, on kirjutanud koguduse protokolle ja ühte neist wõltsinud. Seega on

Aareandi kogudusele kahjulik moraaljelt, majonduksitult ja tõbliselt.

Arwesse wõttes eeltoodud siidistust, otjutas koguduse peatoosolet Aareandile ette panna, et ta ühe nädala jook sul astuks ametist tagasi. Kui Aareandi jeda ei tee, siis nõuab kogudus tema tagandamist konsistoriumilt.

### Päikesewarjutus.

Õil mastu teinädalat toimus täie-lik päikesewarjutus, mis oli nähtaw idapoolses Aafias, Jndia ookeani idaosas, Sunda jaartel, Austraalias, Waikfel ookeanil, Uhendriiges, Kanada ja Alasba rannal.

Warjutuse waatlemifets olid teadusmehed walinud Morloki jaare Karoliini arhipelaagis, kus täieline warjutus oli nähtaw 2 minutit 9 sekundit.

### Uus riigivanema kandidaat.

31. jaanuaril j. a. sai riigikogu juhatus kirja Wõrumaalt, Tooru wallast, kus nim. walla kodanik August Tepp seab üles oma kandidatuuri riigivanema kohale. Tal olewat juuri teeneid. Nimelt olewat ta 1931. a. esimejena esitanud põhiseaduse muutmise eelnõu, mille tunnistanud täiesti omaks „wabaduse sõjalased“, kuid jeda ennat, eelnõu autorit, nad ei tahtwat tunnistada.

### Piimaseaduse eelnõu.

Põllutõõministeeriumis on töötatud välja piimaseaduse eelnõu, mis kiidetud hääks ka põllutõõtojas.

Piimaseadus näeb ette linnade ja alewite piimaga warustamise ja suurema terwislikkuse. Üldijelt langeb ure jeaduse järele suurem rõht terwislikkusele.

### Wabsid ja „lurjused“.

Wiimasel ajal on hakanud maal näitama oma nägu wabside „president“ A. Varka. Nagu „Waba Maa“ ustatust allitast kuulub, on ihutatjeks weetud forduwalt folk waikjemaid wendi. Selliseid on olnud näitaks Hallistes muide ka K. Rõndas Wiljandist. See sattunud kohaliku wabadusriisti kawaleri K. Duna-puuga waielbes niimõrt pigisje, et kaotanud igasuguse tajakaolu ja karjunud: „Mis ja lurjus lõugad!“ püüdes jeda jalaga lüüa. Müüd tulewat mehel astuda juubalusena kohtu alla.

### Balkani pakt.

Ateenas kirjutajid Balkani paktile all Rumeenia, Kreeka, Lõuna-Slaawia ja Türgi. Bulgaarial on õigus paktiga üjeneda. Pakt garanteerib nimetatud riigi pitrid 5 aastaks.

### Marutaud Tartumaal.

Tartumaal, Kuremaa wallas Liivalpepa külas on puhkenud marutaud. Paajube talude koerad on jooksnud kodust. Wallamalitjuse korraldusel kuulutati taudipeja 15 km ulatuses marutaudi-kahtlajeks. Kõik koerad ja kasjid tulewad hoida kinni.

### Eesti aastapäew Lätis.

Läti haridusminister on annud määruse, mille järele Eesti ijeiseiswuse aastapäewal, 24. weebruaril kõigis Läti koolides pühendatakse 2 esimest tundi loengutele Eesti üle.

### Prl. Landbeck tuleb.

Prl. Ejelotte Landbeck (Austria) mõistub 24. jtp. Helsingis, peatudes ka Tallinnas.

John naeris. Ta pakkus Ewansile oma sigaretitoosi, kuid jee lükkas ta pakkumise ägeda liigutusega tagasi. Ta nähtamasti oli jügawalt ja juuresti pettunud. John Trencham ei tahtnud talle rääkida tõtt.

— Müüd ma pean minema ametisse, tõusis Ewans toolilt. — Sääli ootab mind suur ja raske töõ.

— Ka mina pean minema — wabandama end preili Betty Mallingtoni ees, rääkis John. — Jätin jelle daami täna õõfel andestamatul miisil ihuulki istuma.

— Jgatahes andestamatu, pomises Ewans, jurudes pähe oma kowalübarat.

Jnäpeltor oli juba jõudnud peaaegu ufte juurde, kui John hüüdis talle järele:

— Hallo!... Hõrra inspektor!

— Kõh?

— Ainult informatsiooniks... Täna õhtul ma lähen teatrisse... ooper Tosca!

— Ei hurita jee mind põrmugi, pomises Ewans ja surus end läbi põõrdulje välja.

### Kaheljas peatilik.

— Jmelik, kuidas inglasi kõidab romantiline tegewustil koos muusikaga, tähendas John, saates Ellen Osmondi läbi elegantset rõwastunud publiku ooperimaja jalutusruumi. — Waadelge waid jeda inimhulka siin.

— Tahaksin siiski loota, et jee langeb rohtem Puccini muusika arwale, wastas talle Ellen.

— Kuid kas jee lõpuks pole siiski ütks ja sama, wäitis John. — Puccini mõib kätitada itkagi ainult kas romantilist või siis jälle sentimentaalset ainet. Tal piudub Leoncavallo julgus, kes lõi oma maailmaulisa „Bojatfid“ ajalehte

lauateje juures oma kawalije kohwitaasi ja sigaretide juures. Jnäpeltor noogutas talle wastu ja õjutas toolile oma laua juures.

— Tere hommikut, mu armas, jõnas Ewans, pidades poisji hoolikalt filmas. — Mida te täna õõfel olete teinud?

John teesles üllatust.

— Ma ei mõista teid.

— Teie olite „Sinises apelsiinis,“ tähendas Ewans. — Mida te tegite sääli?

— ... Tantsin.

— Loomulikult. Aga peale selle weel... jee joillus katustel. Mis on sellel ühijst tantsuga?

John imestas tõsijelt.

— Te näite olemat mu sammude ja tegude üle väga teadlik.

Ewans ei naeratanud. — Mulle on sellest amelikult teatatud. Arge armake aga jellepärast, nagu ei oleks politseil teha muud, kui jalutada Covent Gardeni katustel. Kas ei tahaks te mulle müüd teatada, mis sääli juhtus õieti?

John kehitas õlgu. Ent Ewans tõsije politseinikuna ei loobunud nii kergesti otjimaist jälgi, mis jeda hummitasid. Ta linalakalije juustepuhma all tõstas aju kuratliku kindlusega. Siisaks kõigile näis ta teadwat palju rohtem, kui oli awalbanud.

John jutustas talle oma õisest seiklusest kõit, wäljaarwatud üllituid episoode, millest pidas paremaks waikida. Nii ei juhtinud ta ka tähelepänu teemantsõrmusele, millist ta näinud õjal klubi hilastajatel majema käe wäikeses sõrmes. Ka waikis ta mõistatuslikult apelsiinide transpordist.

Ta jutustusest pidi jääma mulje, nagu astunult ta siise „Sinisesse apelsiini“ ainult preili



# Kuidas moodustatakse linnawalitsus?

Wabfid tahawad palgalisi kohti oma kätte. Teistele ainult „au“.

Kas Wiljandi saab omale ka „Parka“?

Teisipäewa õhtul oli rühmadewahe- line nõupidamine Wiljandi linnawalit- suse moodustamise asjus. Sellelt nõu- pidamiselt puudunud aga wabfide eita- jad, kes olid enese asemele jaatnud kir- jalikud nõudmised ja soowianaldused, millised olnudki peamiselt arutlusaineks.

Nagu wabfide nõudmistest selgunud, soowivad nemad linnawalitsuses täieli- kult oma kätte wõimu ja suuremapalga- lisi kohti. Teistele rühmadele on wabfid walmis jätma ainult „au kohti“.

Wabfide kirjallitus teadaandes olnud märgitud wabfide linnapea kandidaadiks insener Liigand ja tema abiks Wil- jandi raamatufuupmees D. Siilats. Need oleks mõlemad palgalised kohad. Linna nõuiklute „autokohade“ luba- wad wabfid walida kats isikut. Wabfide arwates wõiwat selle juures kandidaati- dena tulla kõne alla a in u l t järgmised 5 isikut: A. Siimon, Jannau, W. Laa- man, J. Kebane ja Paal. Linnawoli- kogu juhatajaks tahaksid wabfid panna

adwokaat Rondahe, kellel oleks siis ka wiist üks abi.

Insener Liigand on wabfide tandi- daadina päewatõrrale fertinud alles wi- mastel päewadel. Etimefena hakkas teda propageerima Jüri Kõll. Liigand on üldiselt tuntud wähe filmapaistwa ja kau- nis saamatu tegelajena. Ta oli omal ajal Wiljandis töösinspektoriks, kuid sai sellelt kohalt lahti. Wiimastel aastatel käis ta Wiljandis ajutusi mööda riigi turbatõõstuse turwast pakkumas. Möö- dunud juwel olla ta tegelema Wiljandi linawabriku rajoonis latuse tõrwmise alal.

Kuuldawasti on wabfide peres olnud linnapea pärast omawahel terawaid löö- minguid. Terwe rida fihreerijid leidnud, et nende teeneterikas töö peats saama ta- jutule wähemalt linnapea kohaga. Kuna pole saawutatud kokkulepet, siis hatatud otfima wõimalikult wähe tuntud ja wä- heje tegewuse energingaga tegelast, kes wõiks Wiljandi linnapea kohal etendada

lartaliktu oja. Wiimsefuguste kaalutluste järele jääbud peatumä insener Liigandi juurde. Kui see kombinatsioon lähets läbi, siis tema seljataha jääks aktiwi- te- gelajena Sirgu oja etendama Daniel Siilats, kes siis hakkats Liigandi danu Wiljandi linna asju juhtima. Riisugune näib tõenäoliktul olewat wabfide plaan.

## Peremees ootas tulekahju.

Kutsus politsei waatama tule algust.

Esmaspäewal juhtus U. Põltjamaal Päästewere kallas „Muhula“ talus oma- pärane tulekahju, millist keegi wiist wa- rem pole näinud. Asi arenes järgmi- selt. Kohalik konstaabel jai telefonilise kutse ilmuda „Muhula“ talu, kus pidi aset leidma tulekahju. Sinna jõudes ei filmanud politseiniit aga tuld mitte kuja- gil. Selgus, et pererahwas ainult kart- nud tulekahju tekkimist, jesi ahju pleff- toru olnud niwõrt tuline ja et see puutu- nud kokku põlema hatata wõiwate puu- seintega.

Konstaabel jai talu ootama ja kuue tunni möõdumisel jättis elamu tõiisti.

### Jürgen määrati pensjonile.

Pensjonikomissjoni wiimajel istun- gil määrati pensjonile Olustwete mõija- töõde juhataja Jaan Jürgen, kes 66 aas- tat wana ja sellest mõijas teeninud 52 aastat. Wiimajel 12 aastat kuulus Jürgen riigiteenistusse. Tema töõjõu kaotus hinnati 60 protsendile ja määrati pensjonile.

### Kultuurpäewade kawa walmib.

Refnädala õhtul tell 6 peetakse rae- kofas haridusofafonna juhataja hr. As- bergi korraldujel kultuurpäewade korral- dustoimfonna wõi komitee koosolek. Sel koosolekul pidi walmima lõplik kawa 23., 24. ja 25. fip. korraldatamate n. n. kul- tuurpäewade jaoks.

Wiljandis tahetakse sel puhul efineda fontferdiga, raamatute- ja kunstinaitus- tega ja wastawate loengutega.

### Rahetuline moratoorium.

Majandusministeerium on annud kahets kuuls moratooriumi Uue-Wõidu „Oha nr. 2“ kaaspodajatele Ann, Anna ja Marie Paltjeritele.

### Awalikud töõd finnitati.

Teedeministeerium on finnitunud Wiljandimaa 1932./33. aasta awalit- kude töõde aruande, milline kogujummas ulatub Nr. 41,853,90 peale. Sellest jum- mast on tulnud awaliktude töõde krediti- deft Nr. 12.550.

### Diju wald nõuab mõijalt maksje.

Diju walla ja Diju mõija wahal on juba pikemat aega käimas waielus mak- sude pärast. Mõis ei maksja kinniswara maksu, kuna seaduse järele on põlluma- janduslikud koolid tollest maksust wabad. Wiimajel wolikogu koosolekul otustas wald maksu fiiski nõuda. Tarbetõrral ollakse walmis ijege alustama protsessi.

### Heinawargus Heimtalis.

Heimtali „Seantiku“ peremees Joh. Särew teatas politseile, et ajawahemi- kul jaanuarist kuni tänajeni on warasta- tud temal Kaudna luhas ajuwast kiiuist umbes paar koormat luhahemu. Kiiu on talust umbes poolteist kilomeetrit eemal.

Wargad on kiiu päänenu küüniutse hingede murdmise teel. Omanik hindab jaadud kahju 25 kroonile.

### Notar Wõhmasse.

S. Jaani kaupmeeskond esit. wastawa tele wõimudele palwe, et arwates efime- selt jaanuarist Wõhmasje üle wiidud notari ajupaigats määratats endiselt S. Jaani, kus jeniini notari kohuseid täitis rahukohtunik. Palwele wastati ijjemini- steeriumist, et rahukogu korraldujel wõib kindlats määratud ajats jõiba notar S. Jaani.

Praegu on notar alles nimetamata. Rahukogule, kes notari määrab, on esita- tud hulk kandidaate, nende hulgas ka en- dine notar Kasperjon, kes praegu töõtab notar Jõhwikaje kontoris.

Kiisimusi kõigitõlgfjelt kaaludes, lei- tud koosolekul, et niuwiiji ettekirjutustega ikka linnawalitust moodustada ei saa. Linnawolikogus on esitatud hulk rühmi ja sellepärast ei ole iihelgi riithmal õi- guft ajuda diktaatorlitule seifutõhale ja hatata teistele ettekirjutama, keda nemad omalt poolt wõiwad linnanõuimtu kohale esitada ja keda mitte.

Arwatawasti antakse wabfidele asja kohta mingi wastus. Misfuguse pöörd- e aga linnawalitust selle moodustamise jä- rele wõtab, ei ole päris selge. Kuna wabfidel on wäga suur iju pääfeda lin- nawalitustse palgalistele kohtadele, siis arwatawasti jattuwad läbirääkimised.

Seeford kutiuti wälja Põltjamaa waba- tahtlik tuletõrje, kes juitis tulele panna piiri. Tehtinud kahju ulatab waid 20 kroonile.

Soone oli kindlustatud walla was- tastitufes kinnitusteljtsis 1000 fr. eest. Imelik fogu jesi loos on nimelt jee, et kui majas kardeti tule puhkemist, miks siis ei lämmitatud tekkimat hädawõtu juba ta idus. Tulist plefftoru oleks jaa- nud ju wäga hästi jahutada. Aga misti- päraft jeda ei tehtud ja 82-aastane talu manaperemees otwab jeltis politseini- tuga pool päwa selle peale, kmas maja jättis põlema.

### Rahwaloenduse eeltõõb.

#### Instruktorite instrueerimine käfil.

Eile olid Wiljandis koos 30 rahwa- loenduse instruktorit Wiljandimaa walda- deft ja alemist. Maawalitstuse efimees hra Lauri jelgitas instruktorete töõsje puutuwaid küsimusi ning andis ühtlasi wajalikud materjalid.

Täna pidi olema samajugune koosolek Põltjamaal, millest otawõtma olid kutju- tud Põltjamaa ümbrufe waldade inst- ruktoreid.

#### Uusna põllumeeste fogu aastawahetufel.

Mööõdunud pühapäewal, 11. fip. peeti Uusna põllumeestefogu aasta pääkõsole- kut „Windla“ talus. Koos oli arwurikas põllumeeste pere. Mjudes päewatõrra juurde, wõeti ütsemefjelt wastu möõdu- nud aasta aruanne ja käesolema aasta eelarwe. Uude juhatusje waliti hrad: H. Kunistal, J. Suits, J. Koger, J. Kit- kas ja J. Emerit ihel häälel. Revisjoni: J. Pajor, M. Witt ja J. Siik. Üleriit- liku põllumeeste kongressi jaadituteks Tallinna hrad H. Kunistal ja Ed. Jaan- jon. Wiljandi aga eelnimetuile meel li- jaks hrad J. Koger ja J. Kitkas. Läbi- rääkimiste all wahetati mõtteid päämi- jelt praegu je pinewa olukorra ja prefi- dendi kandidaadi üle.

#### Tänafilma põllumehed koos.

Mööõdunud pühapäewal oli Risti koo- limajas Wana-Tänafilma põllumeeste fogu aasta peakõsolek. Wõeti wastu aruanne, eelarwe ja toimetati walimisi. Fogu liiknemaksu wahendati 50 prot- sendi wõrra ja fogu juhatusje waliti mitu noort tegelast. Põline põllumeeste- fogu tegelane A. Alwer waliti põllumees- tetogu eulitkimeks.

#### Kultuurinädala toetufi.

Waimse kultuurinädala korraldaja toimfõnd on pööõrdunud Wiljandi ma- walitstuse poole palwega, et maawalit- sus määrats nädala korraldamijeks toe- tust.

#### Haawapuu metfad häwinewad.

Wiimane lumi, mis parandas teed, on toonud jälle elawust metjameesje. Haawapuu kõrge hinna tõttu weetakse juft neid puud wäga rohkesti jaamadefje ja kindel on, et selle tõttu edaspidi haaw meie metjades muutub haruldajeks ja talliks puuks. Juba praegu Wiimaa jaamadef maksetaks haawapuu 1. jordi kantjalast kuni 135 jenti, jiu ostetakse fiiski weel 1. jordi haawu 90—100 jenti kantjal. Talunikud peats aegjasti hoo- litfema, et mahawõdetud haawametja afemel kaswats jälle noori haawu.

#### Noortefuhid Tartus.

Põlutõõfoja korraldujel peeti 12. fip. Tartus Tartumaa maatulunduslitkude organiaatfioonide noortepäewa, millest wõttis oja üle saja nortefringi juhi. Dia wõttis ta J. Hünerjon, St. Lüdeman, A. Eckbaum ja D. Kermas.

## Kaupmehele mõisteti neli kuud.

Warastatud saapad kaupmees Tirka äris.

Läinud aasta detsembri algupäewil warastati Tartu tän. 9 ajuma äri lufus- tamata koridorist kastist kastinõõri tatti- lõifamise teel saapaid 140 krooni wäär- tufes. Kriminaalpolitsei alustas ener- gikist juurdlust ja peagi leiti warastatud kraam kätte, mis oli otjaga jõudnud juba teise äriomaniku kätte, Kauba tänawal ajuma Ostar Tirka kauplusje. Seal jai kahufannataja Reinhold Keiman mõne paari jaapaid tagasi.

Tegeliktu warast ei läinud wõimudel korda kindlats teha, kuid Tirka leiti mil- legis fiiski jüüdi olewat. Nimelt esitas T. politseile allkirjad, mis pidid tõen- dama, et tema on need jaapad õitnud kelleltki Albert Kõlki nimeliselt isikut. Allkirjade asi paistis kahelajena ja amet-

nitud oletasid allkirjade wõltfimiit Tirka wabaabielunaise Linda Walteri poolt. Temalt wõeti prowoiallkirjad ja jaadeti Tallinnasje ekspertisfi kabinetti, kust jaa- bus wastus, et Kõlki allkirjad on kirju- tanud Walter.

Salgamise mõttetust nähes andis naine ka järele ja wõttis jüü omats. Mül falgasid mõlmad asjaofalised tan- gefaefjelt ja allkirjade tarwidufjelt jeleta- fid nad, et jeda tehtud meelespidamise hõlbustamijeks. Kohus ei leidnud jaa- raft jeletust paika pidawat, jesi mis mee- lespidamist sinna tarmis, kui jaapad „ostetud“ oma wabaabielunaiselt. Ko- hus mõistis Tirka neli kuud ja Wal- terile jai Kõlki allkirja wõltfimine ka fõlguts kaela, temale määrati kolm kuud.

## Noori mõldreid ja motoriste.

Wiljandis peetawal kursusel osa wõtjaid ka Saaremaalt.

25. jaan. algasid Wiljandis Eesti masinatarmitajate ühingute liidu korral- dujel ja J. Piillitse kohalikul juhtimisel mõldrite ja motoristide kursused, millis- jed efimefjed sellifjed Eestis. Otawõtjaid kogunes üle otustate palju, fõkku üle 50, kellest 3 fõguni Saaremaalt, teifjed mand- rilt üle riigi.

Kursused kestawad mõldrite ojas 3 nädalat, motoristide ja mõldrite ojas fõkku 5 nädalat. Otawõtumaksuks on 15 ja 30 krooni. Lektoriks on A. Kää- rik — mõldrite oja, J. Piillitse — elek- ter ja Murt — mootorit.

### Soliidsuseta ärimees Wiljandis.

Politseil oli sunnitud tegema proto- kulli kinoteater „Tähe“ omanikule Wal- ter Rosenbergile selle eest, et nimetatud ärimees oma wastawatud kohwikus tegi muusifkat ilma wastawa loata. Selleks kajutas A. raadiot ja grammiofoni. Wähe weel sellest, et nimetatud noor, alles hil- juti Wiljandisje kolunud ärimees muusifka asjus jättis tähelepanemata seaduse nõuded. Ta oli ijege selle kohwiku käi- ma pannud ilma, et politseile oleks hin- ganudki. Meie Wiljandi politseil ei baje aga niisuguseid omawoliatte juurduda, jesi kui niuwiiji üks kui teine afub oma- pead ajutama äriettemõtteid, fiis wõib oluford kujuneda lõpuks sellifjeks, et mõni mees seab jisse mingi relmawabriku wõi jumal teab mis.

### Rahwailitool.

Reedel, 16. weebuaril f. a. kell 8 õhtul on 2. algkoolis, Linnu n. 2 Sõia- mäe kaunistamise komitee sekretäri ma- jor J. Oru loeng teemal: „Rahwailitku hiie rajamine Sõjamäele.“

Kõneleja põhjendab rahwailitku hiie rajamise tarwidust ja tutwustab mijal tehtud töõdega.

Loengust otawõtt on maksuta.

### Kõpu liin Werndele.

Teedeministeerium on Kõpu-Wiljan- di omiibuse liini wälja annud tema je- nijele pidajale ettemõttjale J. Werndele.

### Pimeda piigajad wangi.

Mäletawasti pime ajalehemüüja Karl Wagner 29. jaanuari õhtul langes jälle fõrd kelmide ohwriks. Üks neift pakkus Wagnerile müüa mingijugust jalki, kuna teine soowis wahetada 10-jendilist ja ni- pea kui W. awas laeka, näppas sealt riid- deft kotifeje 1-jendilisi, fõkku umbes 6 fr., ning põgenes. Sallimüüjaks otutus 22- aastane Martin Lent, rahawargats 38- aastane Andres Kuff, kellest wiimane juba fõrd olnud wabfide Wetmani abili- jets pimeda petmijel.

Paari päewa eest seifid mõlemad ra- hukõhtuniku ees. Lent wõttis jüü omaks ja rääkis, et teinud lõik purjuspäi Kufe mõjutufel. Palus taristust tingimusi. Kuff ei tahnud asjast üldje midagi teada. Rahukohtunif mõistis Lent'i 5 kuus wangi tingimusi, 3-a. katfajaga, kuid Kufe 10 kuus wangi.

### Hobuste registreerimise punkt.

Reedel algawa Kiiuula laada puhul toimub hobuste registreerimine Uueturu ääres ajumas Metfamardi majas, endi- jes Silbermanni äri ruumides.

### Tee ofalt tuisanud.

Wiljandi-Tartu omiibuse liinipidaja kaebab, et Wiljandi-Jõefnu wahal on tee ofalt tuisanud, mis takistab omiibuse ühenduse pidamist. Tartumaa piirides olla tee lahti.

# Uuendage „OMA MAA“ tellimist 15. veebruarist!

Soowitan  
**kõiksugust trikoopesu, päewa- ja öösärke**  
willaseid { jakke  
pullowerisi  
kindaid  
sukki  
schlüpfereid

**R. L. FÜRST**  
Wiljandis, Tartu tän. 13, tel. 117.

Udu piimatööstus Wiljandimaal vajab  
tautsjonitöödimeist

## meierit

Rauplemine ühingu ruumides 21. weebr. s. a. kell 10 hommikul.

Ähemed raudteejaamad: Disumõisa peatuskoht ja Loodi jaam. Jätkik ilmumine soowitaw. Sõidutulusid ei tasuta.

Adress: Udu postiaq. Wiljandimaal.

Ladus saadawal meeste-, naiste- ja laste-

## polosärgid

tõiges suuruses ja värwes.

**R. L. Fürst** Wiljandis, Tartu t. 13.  
Telefon 117.

## H. MUNI Liha- ja worstikauplus

Tartu tän. nr. 16, telef. 274.

Wõtab igal ajal sinke suitsetamiseks wastu.

H. MUNI, Tartu t. 16.

## Teadaanne.

Oleme lõpetanud haa-  
wapakkude wastuwõtmise.

A.-S. „The Timber Company“.

## Teadaanne.

Oleme lõpetanud haa-  
wapakkude wastuwõtmise.

Wiljandi Sulfititwabriik.

## Talu ja maja

soodsail maksutingimusil müüa. — Talu 155 R. wafam. suur, korraspeetud põldude, hulga metsa ja kivihoonetega. — Maja asub fidalinnas wäga ilusa krundiga ja põhjalikult ümberehitatud. Teateid saab Sinnu uul. nr. 5, sisseläik ka Siire uul. nr. 6.

Wiljandi linnawalitsus vajab

## tooreid kasepuid.

Pakkumistega tuleb pöörduda linnawalitsuse poole kantseleitundidel.

Linnawalitsus.

## Põltsamaal

müüakse „Oma Maa“ üfistiknumbreid ja wõetasse tellimisi wastu

**A. Tähnase pagariäris**, Jõgewa m. 6;  
**Wiro kohwikus**;

**S. Tammetiwi kaupluses**, Jõgewa m. 23.

## Kinniswarade oksjonid.

Wiljandi-Pärnu Rahukogu ruumes, Wiljandis, tulewad awalikul enampakkumisel müügile järgmised kinniswarad:

**20. weebuaril**, Wiljandi I jst. kohtupristawi poolt teistfordfel enampakkumisel:

1) Jaan Luzzi W.-Suislepi „Riisa“ nr. 11, suur 19 wfm., hinnat. müügiks Kr. 1200.—  
W.-Suislepi „Lohu“ nr. V, suur. 21 wfm. hinnat. müügiks Kr. 1750.—

2) Joh. Keerig'i W.-Wõidu w. „Waigo“ nr. 32, suur 233 wfm., müügiks hinnat. Kr. 8.000.—

**27. weebuaril** Mõisaküla jst. kohtupristawi poolt esmafordfel enampakkumisel:

1) Hans Järwe j. t. Polli w. „Terringi“ nr. 49, suur 174 wfm., müügiks hinnat. Kr. 5.500.—

2) Peeter Kanteri Karffi w. „Tarto“ nr. 26, suur 210 wfm., müügiks hinnat. Kr. 4500.—

3) J. Paalitsa pärijate Põõgle w. „Rooso“ nr. 31, suur 138 wfm., müügiks hinnat. Kr. 5.500.—

4) Otto Järwe Karffi w. „Rõwa“ nr. A'203, suur 40,28 ha, müügiks hinnat. Kr. 3000.—

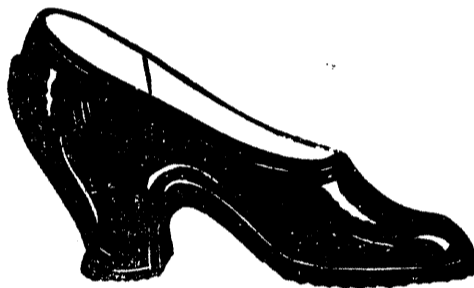
**28. weebuaril**, Wiljandi I jst. kohtupristawi poolt esmat. enampakkumisel:

1) Jaak Raudsepa W.-Wõidu „Rudwarese nr. 10“ suur 151 wfm., müügiks hinnat. Kr. 9.500.—

2) Eõnis Kleini Tarwastu „Ritfi“ nr. 10, suur 43,40 ha, müügiks hinnat. Kr. 6000.—

Wiljandi II jst. kohtupristawi poolt esmat. enampakkumisel:

Alfsei Wasti Karffi w. „Rebase“ nr. 68, suur 155 wfm., müügiks hinnat. Kr. 4000.—



Uus saadeti  
odawaid  
**kalosseia  
botikuid**  
kohale jõudnud.

Meeste tali kalossid alates Kr. 2,50 paar;  
Naisterahwa botikud „ „ 2,15 „  
Naisterahwa kalossid „ „ 1,15 „

Uhtlasi soowitan suures walikus meeste kroom ja juhtsäärrikuid; mustast ja kollasest nahast föösäärrikuid; naisterahwa talitussäärrikuid, tankisi j. n. e. j. n. e.

**Jalanõude äri JOH. JÄRS,**

Wiljandis, Tartu t. 9. Telefon 52.

## H. LUIKI

uuride-, kuld- ja hõbeasjade kauplus Wiljandis, Lossi t. 16.

Soowitab rikkalikus walikus walget lauahõbedat ja kristalli, priima alpaka-, tee- ja supilusikaid, lauanuge roostewaba teradega, eriti suur walik kuld laululuse- ja ilusõrmuseid. Raadiosõpradele anood- ja taskulambipatareisid.

Akkude korralik parandus ja laadimine.  
Lossi tän. 16. Lossi tän. 16.

Müüa haruldaseft kuuwast

## tammepuust kirjutuslaud

äärmiselt odawa hinnaga.

Sislermeister Palta, Jakobsoni tän. 53.

## Kultuurtehnik R. MÄEKOM

Wiljandis, Pärnu tn. 5

## Tööde Olesandmisi

wõtab wastu ka h-ra Mikalai, W. E. P. S. munapunktis, Tallinna tän. 3.

## K.-Jaanis

müüakse „Oma Maa“ üfistiknumbreid ja wõetasse tellimisi wastu  
R.-Jaani Tarwit. Ühisuses ja hra S. Mihelsoni kaupl.

## Wajan hääd täis- piima

Belgia tän. 7 poodi Ruusaauk.

## Müüa talukoht ja maja

Wiljandis  
Ähemaide teateid saab Wiljandi Ühispangaft.

## Täsis

müüb „Oma Maa“ üfistiknumbreid hra S. Põrf.

Walga jst. Kohtupristawi poolt

## müüakse

20. weebr. l. a. kell 12 päewal awalikul enampakkumisel **Tõrwas**, Madise t. 5, wõlglaste Udo Sõlg'i

## kats hobust.

## Dilistweres

müüb „Oma Maa“ üfistiknumbreid ja wõtab tellimisi wastu hra M. Kivimurd.

## Wiljandi jaamas

müüakse „Oma Maa“ üfistiknumbreid.

## Pidu kutseid, kuulutusi ja piletsi

soowitab

wõistlemata odawate hindadega

## Joh. Nurmberg'i trükikoda

Wiljandis, Lossi tän. 31, telefon 21.  
Kr.

## RAADIO.

Neljapäeval, 15. veebruaril.

**Tallinn.** 17.45 refklaami ja heliplaate. 18.00 wälismaisi päewauud. 18.15 helipl. 18.45 kodumajsi päewauud. 19.00 ülekanne Tartust. 19.30 Albert Ulfip: Tähelepänuwäärseid ajaloolisi isikuid. 6. loeng: Barrofoegne Jtaalia. Paawst Sixtus. 20.00 ülekanne Tartust. 20.05 kontjert. Juh. R. Palm. 21.30 heliplaate.

**Tartu.** 17.45 refklaami ja heliplaate. 18.00 ülekanne Tallinnast. 19.00 inglise keele tund (mag. Sihwet). 19.30 ülekanne Tallinnast. 20.00 ilmataede ja ajanäitaja öiendus. 20.05 ülekanne Tallinnast.

**Stokholm, Notala.** 18.45 helipl. 23.00 jõjawäemuusikat.

**Riia, Madona.** 7.00 läti rahwalaul. 7.05 wõinlemist. 7.40 kontjert. 16.30 marsse. 17.30 walsse. 18.30 Schumanni ja Chopini klaverimuusikat. 20.05 kontjerte Melugailise 60. a. jünnipäewa puhul. 21.30 jünnipäewa kontjert. 22.15 tantsumuusikat.

**Warszaw, Katowice.** 8.20 helipl. 12.57 aeg, Krakowi janssaare. 13.35 Warszawi filharmoonia XV õpilaskontjert. 16.40 jazzork. kontj. 17.55 heliplaate. 20.05 mitmefuugist. 21.02 popul. orkestrifontj. 22.15 kontjerdi järg. 23.00 heliplaate. 23.30 tantsumuu.

**Breslau, Gleiwitz.** 7.45 helipl. 8.25 hommikfontjert. 13.00 lõunafontjert. 14.25 meistreid omal instrumendil (helipl.) 17.00 ajawiitefontjert. 18.50 laule soprani ettekandes. 20.00 Heisberg. 21.10 rahwalaule Leipzigi. 22.10 awalik rahwatantide õhtu. 24.00 ooperimuus. Leipzigi.

**Praha.** 12.00 salongorkestri kontjert. 13.10 heliplaate. 13.35 ringhäälingu orf. 14.45 heliplaate. 17.00 ringhäälingu orf. 18.25 jolistide- ja orf.-kontjert. 19.00 jalka saade. 20.30 ajawiitemuusikat. 21.10 laule klaveri jaatel. 23.40 Emetama helitööd orf. ettekandes.

**Wiin.** 13.00 lõunafontjert. 14.35 lõunafontjerdi järg. 18.15 kontjertitund (laul ja klaver). 20.35 Wiini filharmoonia kontjert. 23.20 õhtufontjert.

**Budapest.** 13.05 kontjert. 14.30 helipl. 18.30 klaverikontj. 19.30 orkestri-kontjert. 22.10 muusikamuusikat. 23.30 orkestri-kontjert. 0.30 jazzmuusikat.

**London, Dawentry.** 14.00 orf.-kontj. 15.00 helipl. 18.05 orf.-kontj. 19.15 tantsumuu. 23.35 laule soprani ettef. 0.45 tantsumuu.

Reedel, 16. veebruaril.

**Tallinn.** 17.45 refklaami ja helipl. 18.00 wälismaisi päewauud. 18.15 lastetund. 18.45 kodumajsi päewauud. 19.00 R. R. R. ü töös-  
tussõjakonna mandoliinide orkestri ettekandeid koos selgituskõnega. 19.30 ülekanne Tartust. 20.05 Prantluse muusikat heliplaatidelt. 20.35 kontjert-aktus Leedu wabariigi aastapäewa puhul. Kawas: kõnesid, orkestri ja laulukoori ettekandeid, instrumetaal- ja wokaalpool-  
sid, terwitust jne.

**Tartu.** 17.45 refklaami ja heliplaate. 18.00 ülekanne Tallinnast. 19.30 eradijent J. Lipp: Millal ja kuidas saab tiiskus alguse (ülef. E. Terwishoiu Muuseumist). 20.00 ilmataede ja ajanäitaja-öiendus. 20.05 ülekanne Tallinnast.

## Karffi-Muias

müüakse „Oma Maa“ üfistiknumbreid

**A. Karro kaupluses.**

Wastutaw toimetaja wamm. adw. S. Soots.

Wäljaandja kirjastus-o.ü. „Oma Maa“.

Joh. Nurmberg'i trükk, Wiljandis.